

नह्यलं तद्विदुष्टानां शराणां वै सकेशवाः । उलूकाः सूर्यरश्मीनां ज्वलतामिव दर्शने ।
 नहि पार्थाः सपाञ्चालाः स्थातुं शक्तास्तवाग्रतः । आत्तशस्त्रस्य समरे महेन्द्रस्येव दानवाः ।
 अभिषिक्तस्तु राधेयः प्रभया सोऽमितप्रभः । अत्यरिचयत रूपेण दिवाकर इवापरः ।
 सैनापत्ये तु राधेयमभिषिच्य सुतस्तव । अमन्यत तदात्मानं कृतार्थं कालचोदितः ।
 कर्णेऽपि राजन् संप्राप्य सैनापत्यमरिन्दम । योगमाज्ञापयामास सूर्यस्योदयनं प्रति ।
 तव पुत्रैर्वृतः कर्णः शुश्रूभे तत्र भारत । देवैरपि यथा स्कन्दः संयामि तारकामये ।
 इति श्रीमहाभारते कर्णपर्वणि कर्णभिषेके एकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥
 ॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ सैनापत्यन्तु संप्राप्य कर्णे वैकर्त्तनस्तदा । तयोक्तश्च स्वयं राज्ञा स्निग्धं भ्रातृसमं वचः ।
 योगमाज्ञाप्य सेनानामादित्येऽभ्युदिते तथा । अकरोत् किं महाप्राज्ञस्तन्ममाचक्ष्व सञ्जय ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ कर्णस्य मतमाज्ञाय पुत्रास्ते भरतर्षभ । योगमाज्ञापयामासुर्नन्दित्त्वर्यपुरःसरं ।
 महत्यपररात्रे च तव सैन्यस्य मारिष । योगयोगेति सहसा प्रादुरासीन्महास्वनः ।
 कल्पतां नागमुख्यानां रथानाञ्च वरूथिनां । सन्नह्यतां पदातीनां वाजिनाञ्च विशाम्पते ।
 क्रोशताञ्चैव योधानां त्वरितानां परस्परं । बभूव तुमुलः शब्दे दिवस्पृक् सुमहांस्ततः ।
 ततः श्वेतपताकेन बलाकावर्णवाजिना । हेमपृष्ठेन धनुषा नागकलेण केतुना ।
 त्वण्णिरशतपूर्णेन साङ्गदेन वरूथिना । शतघ्नीकिङ्किणीशक्तिशूलतोमरधारिणा ।
 कार्मुकैरुपपन्नेन विमलादित्यवर्चसा । रथेनाभिपताकेन सूतपुत्रोऽभ्यदृश्यत ।
 आपयन् वारिजं राजन् हेमजालविभूषितं । विधुन्वानो महच्चापं कार्त्तस्वरविभूषितं ।
 दृष्ट्वा कर्णं महेष्वासं रथस्थं रथिनां वरं । भानुमन्तमिवोद्यन्तं तमो निघ्नन् दुरासदं ।
 न भीष्मव्यसनं केचिन्नापि द्रोणस्य मारिष । नान्येषां पुरुषव्याघ्र मेनिरं तत्र कौरवाः ।
 ततस्तु त्वरयन् योधान् शङ्खशब्देन मारिष । कर्णे निष्कर्षयामास कौरवाणां महद्वलं ।
 व्यूहं व्यूह्य महेष्वासो मकरं शत्रुतापनः । प्रत्युद्ययौ तथा कर्णः पाण्डवान् विजिगीषया ।
 मकरस्य तु तुण्डे वै कर्णे राजन् व्यवस्थितः । नेत्राभ्यां शकुनिः शूर उलूकश्च महारथः ।
 द्रोणपुत्रस्तु शिरसि ग्रीवायां सर्वसोदराः । मध्ये दुर्योधनो राजा बलेन महता वृतः ।
 वामपादे तु राजेन्द्र कृतवर्मा व्यवस्थितः । नारायणबलैर्युक्तो गोपालैर्युद्धदुर्मदैः ।
 पदे तु दक्षिणे राजन् गौतमः सत्यविक्रमः । त्रिगर्तैः सुमहेष्वासैर्दक्षिणात्यैश्च संवृतः ।
 अनुपादस्तु यो वामस्तत्र शल्यो व्यवस्थितः । महत्या सेनया सार्द्धं मद्रदेशसमुत्थया ।
 दक्षिणे तु महाराज सुषेणः सत्यसङ्गरः । वृतो रथसहस्रेण दन्तिनाञ्च त्रिभिः शतैः ।
 पुच्छेष्वास्ता महावीर्यौ भ्रातरौ पार्थिवौ तदा । चित्रश्च चित्रसेनश्च महत्या सेनया वृतौ ।
 तथा प्रयाते राजेन्द्र कर्णे नरबरोत्तमे । धनञ्जयमभिप्रेक्ष्य धर्मराजोऽब्रवीदिदं ।
 पश्य पार्थ यथा सेना धार्तराष्ट्रीह संयुगे । कर्णेन विहिता बीर गुप्ता बीरैर्भहारथैः ।

२८५

४००

४०५

४१०

४१५

४२०